

Podučavanje s romanom “ČUDO” i *Trudy Ludwig*

Trudy Ludwig e članica ureda za govornike Random Housea, aktivistica za dječja prava i autorica bestselera *My Secret Bully*, *Just Kidding*, *Sorry!*, *Trouble Talk*, *Too Perfect*, *Confessions of a Former Bully* i *Better Than You*. Za više informacija o Trudy i njezinom radu na sprečavanju vršnjačkog nasilja posjetite www.trudyludwig.com.

Svaku minutu svakog dana donosimo odluke kako se odnositi prema ljudima u svom životu. Možemo izabrati biti dobri ili okrutni. “Čudo” autorice R. J. Palacio pronicljivo pokazuje čitateljima svih uzrasta kako naše riječi i djela mogu nadahnuti ili uništiti ljudski duh. U nastavku navodimo teme za razgovor koje možete iskoristiti za rad s romanom kako biste pokrenuli obazrivo rasprave s mladima o vršnjačkom nasilju i kako ga možemo pomoći spriječiti.

Nisu sva ponašanja koja uzrokuju bol vršnjačko nasilje. Kao što je slučaj s Jackom i njegovim mlađim bratom Jamiejem u ovoj priči, svi imamo iskustva kad su naše riječi ili djela nenamjerno nekoga povrijedili.

Primjer 1.: Jack se prisjeća kad mu je dadilja Veronica rekla koliko je bila ljuta i posramljena zbog načina na koji su Jack i Jamie reagirali kad su prvi put ugledali Auggiejevo lice:

„Ali nismo to namjerno napravili,“ rekao je Jack Veronici.

„Jack, ponekad nemaš namjeru uzrokovati nekome bol da bi ga povrijedio. Razumiješ li?“
(str. 137)

Primjer 2.: Auggie govori o tome kako se osjećao zbog načina na koji su djeca reagirala kad su vidjela njegovo lice:

Ono što je fora kod stvarno male djece je da ne govore stvari kako bi povrijedili tvoje osjećaje. Ali zapravo ne znaju što govore. Velika djeca, međutim: znaju točno što govore.
(str. 20-21)

Vršnjačko nasilje sadržava tri ključna elementa: namjeru povrijediti, nejednaku podjelu moći, ponovljene činove ili prijetnje agresivnog ponašanja. Djeca koja su nasilna prema svojim vršnjacima namjerno kažu ili učine nešto da povrijede druge te nastavljaju to raditi bez osjećaja žaljenja ili kajanja – čak i kad žrtve nasilja pokažu svoju bol ili zatraže od nasilnika da prestanu. Vršnjačko nasilje je svjesni izbor biti okrutan. Djeca koja vrše nasilje nad svojim vršnjacima ne posjeduju empatiju – sposobnost shvatiti kako se osjeća netko drugi i osjećati suosjećanje prema tuđoj boli i patnji.

Primjer 1.: Julian fizički zlostavlja Auggieja tako što mu namjerno podmetne nogu na stepeništu (str. 30)

Primjer 2.: Julian relacijski zlostavlja Auggieja tako što ohrabruje ostale studente da se odnose prema Augustu kao da boluje od kuge (str. 61, str. 71, str. 120)

Primjer 3.: Julian verbalno zlostavlja Augusta ostavljajući mu bolne poruke (npr., „Nakazo!“, „Van iz škole, orče!“) u Auggiejevom ormariću (str. 208)

Podučavanje s romanom “**ČUDO**” i *Trudy Ludwig*

Neki oblici vršnjačkog nasilja često ostaju neprimijećeni od strane roditelja, učitelja, a čak i nekih prijatelja. Namjerno isključivanje, ogovaranje, kažnjavanje šutnjom, zadirkivanje i širenje tračeva često se umanjuje kao normalna inicijacija u svijet odraslih, ali istraživanja pokazuju da su ti oblici relacijskog nasilja (korištenje odnosa kako bi se namjerno manipuliralo i povrijedilo druge) isto toliko štetni kao i fizičko vršnjačko nasilje – s dugotrajnim negativnim efektima.

Primjer 1.: „Dobro, je li on jedan od one djece koja se ponašaju na jedan način pred odraslima, a na drugi pred djecom?“ (Auggiejeva mama, str. 34)

Primjer 2.: Summer je saznala o kugi dok je igrala „Four square“, igru četiri kvadrata, s Auggiejem (str. 120)

Nijedno dijete ne rodi se kao nasilnik. Vršnjačko nasilje naučeno je ponašanje. Djeca ga nauče doma, u školi ili u susjedstvu. Svi smo na neki način uzor drugima tijekom svojeg života. Možemo biti dobar uzor – kao što je to slučaj s Auggiejevim roditeljima, gosp. Tushmanom i Summer – ili možemo biti loš uzor, poput Julianove majke:

Primjer 1.: „Njegova mama jedina je osoba koja nije javila hoće li doći ili ne. Izgleda da jabuka nije pala daleko od drveta.“ (str. 67)

Primjer 2.: „Čujem da je Julianova mama upotrijebila Photoshop kako bi maknula Augustovo lice iz razredne fotografije. Dala je nekoliko kopija drugim mamama.“ (str. 158-159)

Nasilje među vršnjacima može se riješiti uz pomoć i podršku zajednice kojoj je stalo. Rješavanje i sprečavanje vršnjačkog nasilja zahtjeva napore cijele zajednice – i zahtijeva sudjelovanje nastavnika, administratora, vršnjaka i roditelja. Tko su u Auggiejevoj zajednici glavne osobe kojima je stalo? Roman je pun ulomaka koji pokazuju kako se likovi brinu za Auggieja. Neka djeca navedu neke konkretne primjere poput Auggiejvih roditelja, sestre Vije, gosp. Tushman, Summer, Jack, Justin i Miranda.

Također je važno da djeca obrate pažnju na one likove u romanu „Wonder“ koji ispočetka nemaju osjećaje empatije prema Auggieju, ali se kasnije promijene.

Primjer 1.: Maya je poklonila Augustu „Auggie lutku“ (str. 210)

Primjer 2.: Amos, Miles i Henry spase Auggieja i Jacka u Parku prirode (str. 265-272)

Podučavanje s romanom “**ČUDO**” i *Trudy Ludwig*

Promatrači – oni koji svjedoče vršnjačkom nasilju – imaju više moći da to zaustave nego što misle. Stručnjaci su otkrili da su neke od najkorisnijih stvari koje promatrači mogu napraviti kako bi pomogli metama nasilja sljedeće:

1. Poslušati metu nasilja i ozbiljno shvatiti njezine probleme;
2. Utješiti ju tako da potvrde kako ono što se događa uopće nije dobro i da nitko ne zaslužuje da ga se zlostavlja;
3. Uključiti metu nasilja u svoju grupu, igru ili aktivnost – sigurnost leži u brojevima;
4. Tražiti od nasilnika da prestane – samo ako se osjećaju dovoljno sigurnima; i
5. Pronaći saveznika u odrasloj osobi – nekome tko može zaštititi identitet promatrača i poduzeti što je potrebno kako bi se zaštitilo dijete koje je žrtva nasilja među vršnjacima te pružiti pomoć djetetu koje vrši nasilje kako bi promijenilo svoje nasilničko ponašanje.

Primjer 1.: Summer vidi da August sam sjedi za stolom tijekom ručka u kantini i odluči sjesti kraj njega. Također mu da do znanja da to ne znači da su isključiva grupa: „Ali ako netko nema ljetno ime i želi sjesti s nama, još uvijek ćemo mu dopustiti da sjedne s nama ako je drag, zar ne?“

Primjer 2.: Amos, Miles i Henry doći će Auggieju u pomoć kad Eddie želi povrijediti Auggieja u Parku prirodu (str. 265-272)

Obazrivost puno znači. Umjesto da se usmjerio na razlike – suptilne ili očigledne – trebamo se usmjeriti na to što imamo zajedničkog. Zaključak je da imamo više sličnosti nego razlika. Svi smo sposobni činiti i biti bolji u tome kako se ponašamo jedni prema drugima. Jednostavno je pitanje odluke kako ćemo dalje nastaviti.

Izaberi dobrotu.

Primjer 1.: „... trebamo ostati u sjećanju drugih zahvaljujući onome što smo učinili. To je važnije od toga što kažemo ili kako izgledamo.“ – Auggiejev komentar o tome što mu izreka Vaša djela su vaši spomenici znači (str. 65)

Primjer 2.: „U sebi imamo, kao ljudska bića, ne samo sposobnost biti obazrivi nego i donijeti odluku da budemo obazrivi.“ – Govor gosp. Tushmana na maturi petog razreda (str. 300)

CINESCOOL DAN

UZ PREPORUKU MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA RH

Škole, školarci, profesori i daci, zabavite se u CineStar kinima uz povoljnije cijene ulaznica i menija za učenike i gratis ulaznice i kokice za profesore! Posjet CineStaru odličan je spoj zabave i poduke. Uživajte u čarima sedme umjetnosti i na jedinstven način upoznate učenike s temama koje su im bliske i korisne.

Svim zainteresiranim školama CineStar pruža mogućnost organizacije izvanrednih filmskih projekcija i grupnih popusta. Za vas i vaše učenike pripremili smo izvrstan izbor filmskih naslova, od klasika, hrvatskih filmova pa sve do najnovijih filmskih naslova. Poseban doživljaj svakako su 3D projekcije u svim CineStar multipleksima koje pružaju potpuno novi doživljaj filma i super atraktivne edukativne filmske naslove!

CineScool dan (izvanredna projekcija koja se može organizirati od ponedjeljka do petka, od 9h do 14h) - saznajte više o konceptu ovog projekta koji je zbog zanimljivih i poučnih filmskih naslova dobio preporuku Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa!

KONTAKT

za više informacija obratite se na e-mail skolske@blitz-cinestar.eu ili na broj telefona 01/6396 720.

Stojimo vam na usluzi za sve dodatne informacije radnim danom od 10:00 do 15:00 sati!

KINA S PET ZVJEZDICA

www.blitz-cinestar.hr